Energistyrelsen

Høringsnotat

Kontor/afdeling
Center for Forsyning

Dato
27. september 2016

J nr. 2016-9565

/tja, tone

Energistyrelsen har sendt ændringer til følgende bekendtgørelser i høring fra den 12. – 19. september 2016:

- Bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber m.v.
- Bekendtgørelse om tilknyttet virksomhed

Energistyrelsen har modtaget i alt 12 høringssvar. Følgende høringsparter havde bemærkninger til udkastet til bekendtgørelsesændringerne: BIOFOS, Hørsholm Vand, Tårnby Forsyning, HOFOR A/S, FSR – danske revisorer, DANVA, Aarhus Vand A/S, Danske Vandværker, Landbrug & Fødevarer og KL.

I det følgende gennemgås de væsentligste høringssvar til de enkelte bekendtgørelsesændringer. Kommentarer hertil er anført i kursiv.

Der er foretaget mindre ændringer i bestemmelsen om tilbagebetaling af vejbidrag. Herudover kun få redaktionelle ændringer.

Høringssvarene er alene gengivet i hovedtræk. Ønskes detaljerede oplysninger om svarenes indhold, henvises til høringssvarene.

Energistyrelsen

Amaliegade 44
1256 København K

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk

Ændringer i bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber

1. Tilbagebetaling af vejbidrag (ny § 11, stk. 9)
2. Ændring af ordlyd i § 12, stk. 1
3. Ny mulighed for tillæg til anlægsarbejder planlagt eller igangsat før den 1. marts 2016 (overgangsordning) (ny § 16, stk. 5-7)
4. Ny mulighed for generhvervelse efter salg af større aktiver (ny § 23, stk. 3)
5. Ny mulighed for tillæg til nye vandindvindingsanlæg, hvis der var ansøgt om tilladelse til disse inden den 1. marts 2016 (overgangsordning) (ny § 27, stk. 7)
6. Ny mulighed for at hjælpe konkurstruede vandselskaber (overgangsordning) (ny § 28)

Ad 1. Tilbagebetaling af vejbidrag
KL anfører, at bestemmelsen er uklar. HOFOR skriver, at ”der af Højesterets dom alene kan udledes, at Forsyningssekretariatets afgørelser efter stoploven var ugyldige. Dommen kan imidlertid ikke tages til indtægt for at pålægge vandselskaber at tilbagebetale vejbidrag til kommunerne. Det kan være en helt oplagt konsekvens af dommen forudsat, at kommunerne kan påvise et betalingskrav – men det er misvisende at udlede af dommen, at vandselskaberne med dommen direkte eller indirekte er pålagt en sådan betalingsforpligtelse.”

HOFOR spørger også, hvordan et spildevandsselskabs betalingsforpligtelse vil skulle dokumenteres.

Landbrug & Fødevarer anfører, at den nye bestemmelse er uhensigtsmæssig, fordi tilbagebetalingen skyldes, at spildevandsselskabernes omkostninger til afledning af vand på vejene ikke har været tilstrækkeligt dækket af kommunerne. Desuden vil tilbagebetalingen medføre en ekstraregning til borgere og virksomheder. Landbrug & Fødevarer foreslår herudover, at tilbagebetalingen til kommunerne bør findes inden for selskabernes eksisterende rammer, eventuelt suppleret med en længere afdragsordning.

FSR spørger, om et vandselskab først skal føre en sag og tabe denne, før tilbagebetalingen kan indregnes.

DANVA anfører, at der er behov for at præcisere, hvilken periode tilbagebetaling af vejbidrag gælder for. Desuden ønsker DANVA en præcisering af de kriterier, der kommer til at ligge til grund for et tillæg til

tilbagebetalingerne. Herudover mener DANVA, at det er nødvendigt med indregning af tilbagebetaling over flere år for at sikre stabile vandpriser.

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets bemærkninger

Tilbagebetalingen af vejbidrag til kommunerne er penge, som selskaberne skulle have betalt i perioden 2007-2011. Der er således ikke tale om en ny omkostning, der overvæltes på forbrugere og virksomheder, men om en betaling, der kommer forskudt. Vandselskaber med et tilbagebetalingskrav for perioden 2007–2011 skal ikke finde pengene inden for sin eksisterende ramme men vil kunne få et tillæg til sin indtægtsramme (inkl. til dækning af renteomkostninger, hvis tilbagebetalingen lånefinansieres). Alternativet til denne løsning er, at de pågældende vandselskaber, der lånefinansierer tilbagebetalingen, skal dække låneomkostningerne inden for de eksisterende økonomiske rammer. For at finansiere sådanne omkostninger, vil selskaberne skulle realisere ekstraordinære effektiviseringer. Det er ikke hensigten. Den uretmæssige opkrævning har været et anliggende mellem kommuner og Forsyningssekretariatet. Ingen vandselskaber har før 2010 haft indflydelse på vejbidragets fastsættelse. Selskaberne er således uforskyldte i sagen.

Et spildevandsselskab skal ved modtagelsen af en kommunes krav om tilbagebetaling kvantificere og juridisk validere, om kravet er berettiget. Forsyningssekretariatet vil påse, at spildevandsselskabet har foretaget denne undersøgelse. Derefter kan selskabet få øget sin økonomiske ramme. Det forudsættes, at kommunen betaler et vejbidrag, før der kan blive tale om en tilbagebetaling.

Det afspejles i de økonomiske rammer, over hvor lang tid det er aftalt mellem kommunen og spildevandsselskabet, at tilbagebetalingskravet skal afvikles. Energistyrelsen kan kun henstille til, at der af hensyn til stabile forbrugerpriser mellem parterne indgås aftaler, der lader tilbagebetalingen blive afviklet over en årrække.

Der er for 2007-2011 ikke krav om, at der skal anlægges en ny retssag med henblik på at fastslå tilbagebetalingskravet.

Det skal bemærkes, at tillægget ikke nødvendigvis vil dække hele tilbagebetalingskravet. Dette gælder i de situationer, hvor en kommune fx har fastsat sit vejbidrag til 0 pct., hvorved kommunen reelt selv undgår at betale vejbidrag. Tilbagebetalingen skal således ikke dække omkostninger, som kommunen retmæssigt skulle have betalt.

Det er derfor i de endelige bekendtgørelsesændringer præciseret, at a) perioden vedrører 2007-2011 svarende til den periode, hvor Forsyningssekretariatet anmodede om efterbetaling af vejbidrag, b) vandselskabet over for Forsyningssekretariatet godtgør, hvad selskabet er forpligtet til at tilbagebetale, herunder vurderer, at kommunens krav mod vandselskabet ikke er forældet, og at kommunen har betalt vejbidrag i de enkelte år.

Ad 2. Ændring af ordlyd i § 12, stk. 1
DANVA mener, at ændring af ordlyden i bestemmelsen fra 'omfanget af' til 'omkostninger til' betyder, at der vil ske en løbende reduktion i vandselskabernes indtægtsramme i takt med, at et selskabs omkostninger til mål, udvidelse af forsyningsområde eller betaling til et medfinansieringsprojekt nedbringes. Samtidigt er tillæg til mål og udvidelse af forsyningsområde underlagt effektiviseringskrav, så de to regler betyder samlet, at selskaberne kun kan imødekomme effektiviseringskrav på disse omkostninger ved hjælp af ekstraordinære effektiviseringer.

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets bemærkninger

Den foreslåede ordlyd er "Såfremt omkostningerne til et mål [...], en udvidelse af forsyningsområdet [...], eller betaling til medfinansieringsprojekter [...], som har udløst et tillæg til den økonomiske ramme, nedsættes eller bortfalder, reducerer Forsyningssekretariatet den økonomiske ramme tilsvarende". Der er med den ændrede ordlyd altså sket en præcisering, idet "omfanget af" er erstattet med "omkostningerne til". Dette skyldes, at ordlyden "omfattet af" både kan forstås som kvantitative og kvalitative ændringer, mens "omkostninger til" alene omfatter kvantitative ændringer. Ændringer, der kun er kvalitative, er ikke relevante for de økonomiske rammer; det er kun omkostninger, der kan medføre ændringer i de økonomiske rammer.

Den fortløbende reduktion følger allerede af bekendtgørelsens § 12, stk. 2.

Der er på denne baggrund ikke foretaget ændringer eller præciseringer i de foreslåede bekendtgørelsesændringer.

Ad 3. Ny mulighed for tillæg til anlægsarbejder planlagt eller igangsat før den 1. marts 2016
Aarhus Vand A/S og Hørsholm Vand mener, at det er uklart, hvordan renteomkostninger på lån optaget i fx 2016, der vedrører investeringer foretaget i 2015, bliver indregnet i den fremtidige baseline for investeringer.

FSR spørger, om *a)* der er et væsentlighedsniveau, *b)* tillægget kan opnås, selvom den igangsatte investering kan holdes inden for den økonomiske ramme, *c)* det gælder alle former for investeringer, herunder ordinær reinvestering, *d)* Forsyningssekretariatet skal godkende investeringen, eller om tillægget opnås automatisk, hvilket er væsentligt, idet tillægget først opnås efter, at omkostningen er afholdt.

DANVA og BIOFOS mener, at en investering besluttet/godkendt af et vandselskab inden den 1. marts 2016 også skal tælle med som en planlagt eller igangsat investering, selvom der ikke er afholdt dokumenterede omkostninger inden den 1. marts 2016.

Desuden mener DANVA, at det er uklart, hvad der defineres som hhv. projektudgifter og interne udgifter. Hertil kommer, at DANVA ønsker det præciseret, om tillæg til de relevante planlagte eller igangsatte anlægsarbejder kun dækker de realiserede omkostninger eller også gælder renteomkostninger.

DANVA spørger, om omkostninger til de projekter, der afsluttes inden udgangen af 2016, indregnes i de økonomiske rammer jf. den gældende bekendtgørelse om økonomiske rammer.

HOFOR ønsker en præcisering i bestemmelsen om, at investeringer, der afsluttes og aktiveres inden udgangen af 2016, udløser tillæg efter de hidtil gældende regler. HOFOR foreslår, at dette præciseres i bestemmelsen.

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets bemærkninger

I den nye økonomiske regulering af vandsektoren indregnes faktisk afholdte omkostninger. Det kan medføre en tidsmæssig forskydning mellem investeringer og låneomkostninger. Alternativet til den foreslåede bestemmelse er, at vandselskaber, der har afholdt omkostninger til planlægningen eller igangsat investeringer, der løber henover den nye regulerings ikrafttræden den 1. marts 2016, skal afholde omkostninger til investeringerne uden tillæg. Det fremgår desuden af bekendtgørelsens § 11, stk. 12, at tillæg til anlægsomkostninger omfatter vandselskabets finansielle omkostninger hertil. Dette gælder også for planlagte anlægsomkostninger, selv om der ikke er en direkte henvisning til bestemmelsen. Omkostninger til projekter, som ibrugtages i 2016, vil medføre en korrektion af den økonomiske ramme efter bekendtgørelsens § 17, stk. 6, og § 18, stk. 5.

Der opereres ikke med et væsentlighedsniveau, og tillægget kan opnås, selvom den igangsatte investering kan holdes inden for den økonomiske

ramme, jf. de gældende regler for tillæg. Tillæg gives ikke til ordinære reinvesteringer, ligesom Forsyningssekretariatet ikke skal godkende investeringen, jf. de gældende regler for tillæg. Hvis investeringen opfylder de eksisterende regler for tillæg, gives tillægget på baggrund af realiserede omkostninger. Renteomkostninger er – jf. den eksisterende bekendtgørelse – en del af de samlede omkostninger til en investering, og dette ændres der ikke på. Investeringer, der afsluttes og aktiveres inden udgangen af 2016, udløser et tillæg efter den nye bekendtgørelsesændring. Men der lægges effektiviseringskrav på tillægget jf. den gældende bekendtgørelse.

Tillæg gives kun for faktisk afholdte omkostninger. Derfor kan fx en bestyrelses beslutning om at igangsætte et nyt anlæg ikke udløse et tillæg.

Projektudgifter defineres som omkostninger afholdt i forbindelse med fx planlægning eller udbud. Hvis der fx er brugt medarbejderes timer på planlægningen af det nye anlægsarbejde, er disse omkostninger defineret som drift, som der ikke kan gives tillæg til, jf. gældende bekendtgørelse.

Der er på denne baggrund ikke foretaget ændringer eller præciseringer i de foreslåede bekendtgørelsesændringer.

Ad 4. Ny mulighed for generhvervelse efter salg af større aktiver
Aarhus Vand A/S anfører, at det er positivt, at et provenu fra salg ikke indgår i indtægtsrammen, men at selskaber, der har lån i Kommunekredit ikke kan henføre gæld til en specifik fast ejendom, idet der ikke er pant i fast ejendom, fordi der er garantistillelse fra den kommunale ejer.

FSR mener, det er uklart, om en gevinst/tab medregnes under indtægter i det enkelte år eller når en ny reguleringsperiode starter. FSR mener, at sidstnævnte er mest hensigtsmæssig.

DANVA, HOFOR og Danske Vandværker mener ikke, at vandselskaber skal være begrænsede af, at et provenu fra salg af større aktiver skal genanbringes i et tilsvarende aktiv, men at selskaberne frit skal kunne foretage dispositioner i henhold til det totaløkonomiske princip i den nye regulering – fx leje eller leasing.

Aarhus Vand A/S og DANVA anfører, at et nyt aktiv typisk anskaffes, inden et gammelt aktiv tages ud af drift (der gives eksempel med køb af grund til et nyt renseanlæg inden det eksisterende renseanlæg kan tages ud af drift), og at vandselskaber uhensigtsmæssigt kan 'skynde sig' at anskaffe et nyt aktiv, fordi det skal nås inden for en reguleringsperiode.

Herudover foreslår Aarhus Vand A/S og DANVA, at det skal være muligt at nedbringe et selskabs gæld med provenuet fra et salg at større aktiv.

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets bemærkninger

Hovedreglen vil uden forslaget bevirke, at indtægten medregnes i salgsåret og har virkning for den økonomiske ramme dette år. Forslaget er derfor en undtagelse, der gør, at vandselskaber kan generhverve et lignende aktiv uden at dette medfører, at salgsindtægter indregnes med det samme. Med forslaget får vandselskaber med andre ord mulighed for at udskyde tidspunktet for, hvornår indtægten fra et salg skal indregnes i den økonomiske ramme. En gevinst eller et tab i forbindelse med salg af et større aktiv medregnes i den økonomiske ramme, når en ny reguleringsperiode starter.

Det er ikke hensigten, at bestemmelsen også skal omfatte muligheden for at disponere et provenu til andre formål (leje, leasing, nedbringelse af gæld, mv.), fordi et provenu fra et vandselskab i udgangspunktet skal komme forbrugerne direkte til gode.

Det er korrekt, at KommuneKredit ikke tager pant i fast ejendom. Ved et salg af ejendom vil provenuet derfor være identisk med salgssummen, og vandselskabet vil have hele provenuet til at erhverve en anden ejendom for. Hvis der ikke erhverves en anden ejendom, vil hele provenuet blive modregnet i den økonomiske ramme.

Der er på denne baggrund ikke foretaget ændringer eller præciseringer i de foreslåede bekendtgørelsesændringer.

Ad 5. Ny mulighed for tillæg til nye vandindvindingsanlæg, hvis der var ansøgt om tilladelse til disse inden den 1. marts 2016 (overgangsordning)

FSR spørger, om der er tale om vandindvindingstilladelse, og hvordan den nye bestemmelse hænger sammen med den nye § 16, stk. 5-7 om mulighed for tillæg til anlægsarbejder planlagt eller igangsat før den 1. marts 2016.

DANVA foreslår, at bestemmelsen udvides til at omfatte projekter, der er afholdt omkostninger til inden den 1. marts 2016.

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets bemærkninger

Der er i bestemmelsen tale om vandindvindingstilladelser, der skal være givet inden den 1. marts 2016.

Reglen er forskellig fra den nye § 16, stk. 5-7 om mulighed for tillæg til anlægsarbejder planlagt eller igangsat før den 1. marts 2016 på den måde, at der i dette tilfælde ikke behøver være afholdt omkostninger til anlægsarbejdet for at kunne opnå tillæg. Dette gælder ikke for tillæg til anlæg efter § 16, stk. 5-7.

Der er på denne baggrund ikke foretaget ændringer eller præciseringer i de foreslåede bekendtgørelsesændringer.

Ad 6. Ny mulighed for at hjælpe konkurstruede vandselskaber (overgangsordning)

Der er ikke kommet høringssvar til denne bestemmelse.

Ændring i bekendtgørelse om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed

FSR spørger, om vandselskaber, der opstarter salg af energi, skal indregne denne aktivitet som en del af hovedvirksomheden, hvorfor der ikke længere er tale om tilknyttet virksomhed, og om begrænsningen i forhold til omsætning derfor ikke længere er relevant.

DANVA hilser ændringen velkommen, men vil gerne være sikker på, at bestemmelsen også omfatter det tilfælde, hvor en igangværende og hidtil lovlig aktivitet øges.

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets bemærkninger

Vandselskaber, der opstarter salg af energi efter den 1. marts 2016, skal indregne denne som en del af hovedvirksomheden.

Hvis der menes at øge omsætningen med produktion af el og varme baseret på spildevandsslam, havde vandselskaberne før den 1. marts 2016 en særlig ordning, hvor omsætningen fra denne energiproduktion ikke skulle regnes med i det regnestykke, som skulle bestemme, om aktiviteterne skulle selskabsmæssigt adskilles. Dvs. at omsætningen med denne type tilknyttet virksomhed kunne overstige 2 mio. kr. årligt uden at medføre et krav om selskabsmæssig adskillelse. Dette havde den virkning, at udnyttelsen af energien fra spildevand ikke var begrænset af omsætningsbegrænsningen, men det krævede, at selskaberne ansøgte om, og fik tilladelse efter elforsyningsloven til, at blive fritaget for

elforsyningslovens krav om selskabsmæssig adskillelse. Nu, hvor det ifølge den nye vandsektorlov kan være hovedvirksomhed, kan det fortsætte som hovedvirksomheden inden for vandselskabet uden omsætningsbegrænsning. Hvis vandselskabet vil fortsætte som tilknyttet virksomhed i en selskabsmæssigt adskilt del, sker det efter de foreslåede regler.

Hertil bemærkes, at Energistyrelsen snarest sender en bekendtgørelse i høring om vandselskabers udnyttelse af ressourcer til energiproduktion. Bekendtgørelsen vil generelt fritage vandselskaber for selskabsmæssig adskillelse af deres aktiviteter på energiområdet, når det alene handler om udnyttelse af deres egne energiressourcer. Dette følger direkte af vandsektorforliget fra april 2015.

Der er på denne baggrund ikke foretaget ændringer eller præciseringer i de foreslåede bekendtgørelsesændringer.